

ОСНОВНА ШКОЛА
„ЈОВО КУРСУЛА“
КРАЉЕВО

АНЕКС БР.1
ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Основна школа „ЈОВО КУРСУЛА“
Дел.бр. 02-594
Датум: 15.09.2025..
Краљево

На основу члана 119 став 1 тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025) Школски одбор Основне школе „Јово Курсула“ у Краљеву, на својој седници одржаној дана 15.09.2025. године донео је следећу

О Д Л У К У

Доноси се АНЕКС бр. 1 ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОШ „ЈОВО КУРСУЛА“ У КРАЉЕВУ донет за период од 2024-2028 године, дел. бр. 01-388 од 06.06.2024..

ДОНОСИ СЕ ПЛАН И ПРОГРАМ ЗА ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА И ЧИНИ САСТАВНИ ДЕО ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ЧИМЕ СЕ МЕЊА СЕ И ДОПУЊАВА ШКОЛСКИ ПРОГРАМ бр. 01-388 од 06.06.2025. године донет за период 2024-2028.

О б р а з л о ж е њ е

Чланом 119 став 1 тачка 2) предвиђено је да Школски одбор доноси Школски програм. Аналогно томе и измене и допуне истог спадају у надлежност органа управљања.

Школски програм за ОШ „Јово Курсула“ за временски период од 4 године, од 2024-2028 донет је 06.06.2024. године, дел. бр. 01-388 ОД 06.06.2024.год.

Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (СЛ: Гласник РС бер. 11/2024) прописани су садржаји и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начин за процену ризика, начини заштите од насиља, злостављања и занемаривања, праћење ефеката предузетих мера и активности, као и начин развијања отпорности установе за ефикасно реаговање на кризне догађаје, процедуре поступања када се догоди кризни догађај и начине праћења ефеката продужетих мера и активности.

Школским програмом планира се превенција насиља, злостављања и занемаривања.

План и програм за поступање установе у кризним догађајима сачињава се на основу Приручника за запослене у установама образовања и васпитања за поступање установе у кризним догађајима, у оквиру кога је **ТИМ ЗА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ**(који посебним ешењем формира директор установе) **сачинио ПЛАН РАДА И ИСТИ ЧИНИ САСТАВНИ ДЕО ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА.**

Сходно наведеном МЕЊА СЕ И ДОПУЊАВА ШКОЛСКИ ПРОГРАМ бр. 01-388 од 06.06.2025. године донет за период 2024-2028. те се доноси одлука о доношењу Анекса бр. 1 ШП бр. 01-388 од 06.06.2024. године.

Примена наведене измене почиње од дана доношења Анекса бр. 1. .

У Краљеву, 15.09.2025.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Жерђанин Јелена

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРУЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

Уводни део

Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Сл.гласник бр.11/2024) прописују се садржаји и начини спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начини заштите од насиља, злостављања и занемаривања, праћење ефеката предузетих мера и активности, као и начини развијања отпорности установе за ефикасно реаговање на кризне догађаје, процедуре поступања када се догоди кризни догађај и начине праћења ефеката предузетих мера и активности.

Превенција насиља, злостављања и занемаривања, као један од приоритета у остваривању образовно-васпитног рада планира се развојним планом, школским програмом, који чине саставни део годишњег плана рада.

Установа програмом заштите од насиља, злостављања и занемаривања одређује мере и активности које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедно окружење (даље: програм заштите од насиља).

На основу Приручника за запослене у установама образовања и васпитања за поступање установа образовања и васпитања у кризним догађајима, а које је издало Министарство просвете (даље: Приручник за поступање) урађен је План и Програм , а план рада Тима за кризне догађаје урађен је за школску 2025/2026. годину у складу са изменама програма заштите ученика од насиља злостављањаи занемаривања

На основу члана 130 Закона о основама образовања и васпитања (“Службени гласник РС, број:88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023) и Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (“Службени гласник РС” бр:11/24 од 12. фебруара 2024. године), Школски одбор ОШ “Јово Курсула ” Краљево на својој седници од 14.09.2025. године доноси: .

Програм поступања установе у кризним догађајима је као обавезни и саставни део програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, а који је саставни део Школског програма.

На основу програма израђује се План рада тима за кризне догађаје, који је саставни део годишњег плана рада установе.

Измене и допуне Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су му непосредно или посредно изложене. Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- Природна смрт детета/ученика;
- Покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи;
- Нестанак детета/ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- Други кризни догађаји, у смислу Правилника о протоколу.

Тим за кризне догађаје

У циљу ефикасног поступања установе у кризним догађајима, у Школи се формира тим за кризне догађаје у оквиру тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као његов обавезни део.

Циљ рада овог тима је ефикасно поступање установе у кризним догађајима. Тим је задужен за спровођење следећих активности:

- Координација обухвата активности – планирања, организације, координације и сарадње са спољном заштитном мрежом, праћења и евалуације.

- Психосоцијална подршка обухвата активности – праћења реаговања, процена потреба за психосоцијалном подршком, пружање индивидуалне и групне подршке, процена потребе за укључивањем мобилног тима и уколико до тога дође, сарадња са мобилним тимом.

- Информисање обухвата активности – прикупљања, проверавања, селекције, дистрибуције информација, као и припреме саопштења.

Директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са општим актом и Годишњим планом рада.

Чланови тима за кризне догађаје могу бити чланови тима за заштиту, као и други одговарајући запослени, представници родитеља и представници спољашње мреже заштите.

Обавезни чланови тима за кризне догађаје су: координатор тима за заштиту, представник родитеља, стручни сарадник и одговарајући наставници и други запослени из установе, а који могу бити и чланови тима за заштиту.

Број чланова и састав тима за кризне догађаје одређује директор, а у складу са специфичностима установе (врста и величина установе, организација рада и остало).

Директор доноси решење којим се дефинише улога чланова тима за кризне догађаје, односно одређује чланове тима који ће обављати послове и активности које се односе на координацију, пружање психосоцијалне подршке и информисање.

- директор школе
- стручни сарадници-педагог
- секретар школе
- наставници предметне и разредне наставе
- помоћни радник-домар
- представник Савета родитеља
- представник спољашње мреже-лекар, удружење грађана

ПРОЦЕНА СНАГА, КАПАЦИТЕТА И СПЕЦИФИЧНОСТИ УСТАНОВЕ ДА СЕ СУОЧИ СА ПОТЕНЦИЈАЛНИМ КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

SWOT анализа

СНАГЕ

- Приградска школа у безбедном окружењу
- Организација рада школе
- Позитиван етос и сарадничка атмосфера међу свим актерима школског живота.
- Постојање видео надзора, плана евакуације, систем за аутоматску дојаву пожара, редовна провера контроле ПП апарата паник расвете.

- Развијен систем дежурстава наставника (јасно и прецизно упутство за дежурство наставника са детаљно урађеном скицом за место дежурства)
 - Постојање правилника и планова којима се регулише безбедност ученика и запослених
 - Спољашњу мрежу одликује квалитетна интерсекторска сарадња.
 - Школа одлично сарађује са локалном заједницом.
 - Наставно особље и стручна служба континуирано се стручно усавршавају.
 - Развијен систем ефикасног информисања запослених, ученика и родитеља, школски сајт, вибер канали, ФБ и инстаграм страница
 - Школски полицајац -
 - Веома добра сарадња са медијима који се баве локалним информисањем
 - Инклузивна клима у школи- неговање и поштовање различитости, уважавање индивидуалних карактеристика и лични контекст сваког ученика- развијен систем пружања подршке ученицима
 - Хуманитарне активности школе
- школи
- Посвећеност запослених образовној улози школе
 - Изузетна посвећеност великог броја запослених запослених развоју личности ученика, пружању подршке у превазилажењу развојних и акцидентних криза
 - Резултати ученика на такмичењима
 - Разноврсне ваннаставне активности
 - Инклузивна клима у школи - школа представља интеркултурални амбијент у коме се негује и поштује различитост, уважавају индивидуалне карактеристике и лични контекст сваког ученика – развијен је систем пружања подршке ученицима
 - Односи међу запосленима у већем делу колектива су професионални и пријатељски, што представља стимулативну средину за рад и добар пример ученицима
 - Безбедности ученика посвећује се значајна пажња

СЛАБОСТИ

- Скупоценствено финансијске могућности локалне самоуправе и школе за пуну реализацију планираних превентивних активности и обука.

- Непостојање релевантних података и акционих истраживања на тему безбедносне културе, информисаности и реаговања у кризним ситуацијама ученика, запослених и родитељ
- Школа нема психолога

ШАНСЕ

Добра сарадња са локалном самоуправом

Реализација нових пројеката

Сарадња са основним школама у граду и региону

Рад са талентованим ученицима

Партнерства са родитељима

Сарадња са иностраним институцијама, развијање интернационалне сарадње кроз пројекте

ПРЕПРЕКЕ

- Гласине и дезинформације које се шире усмено и путем друштвених мрежа у кризним ситуацијама.
- Евентуална недовољна координисаност свих активности и актера унутар установе и спољашње мреже.
- Непрофесионално понашање појединаца, паника.

БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА

-План евакуације налази се истакнут на видном месту. Све просторије у школи (канцеларије, учионице, кабинети, чајна кухиња и све остале помоћне просторије) су јасно означене натписима и бројем који се налазе на улазним вратима за сваку просторију са спољашње стране. Разреди и одељења првог циклуса су такође јасно назначени. У другом циклусу настава је кабинетска, а распоред боравка појединог одељења у поједином кабинету назначен је у распореду часова који се налази у: школској зборници, канцеларији директора школе, канцеларији секретара школе, канцеларијама педагога, у портирници школе у којој према задужњима бораве помоћни дежурни радици и школски полицајац, на огласним таблама на сваком спрату школске зграде.

Поред ознаке просторије, назначено је и име и презиме особе која је у њој распоређена на рад (директор, наставници, стручни сарадници, административни радници, помоћно особље) што олакшава потрагу за појединцима у ситуацијама евентуалног кризног догађаја.

Свака измена намене поједине просторије и особа које у њима бораве редовно се ажурира.

У школи је такође јасно обележен главни (службени) улаз и ученички улази из школског дворишта.

ПЛАН АЛАРМИРАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

За алармирање се користе уобичајена, прописана средства алармирања и узбуђивања јавности у ситуацијама кризног догађаја. Такође у зависности од конкретне ситуације, користиће се и школско звоно које је аутоматско Школа поседује и класично, ручно школско звоно. План звучних сигнала за узбуну је саставни део Плана заштите и спасавања.

Алармирање у случају: пожара спроводи се звучним сигнаlima, дојаве о експлозивној направи спроводи се звучним сигнаlima, претње оружаним нападом спроводи се звучним сигнаlima, терористичког напада спроводи се звучним сигнаlima.

ПРОГРАМ ИНФОРМИСАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

Директор школе одређује чланове Тима који ће у ситуацији кризног догађаја прикупљати, проверавати веродостојност и селекционисати информације у вези са кризним догађајем. Припремају се саопштења за јавност и дистрибуишу информације медијима, родитељима, ученицима, запосленима и широј средини.

У наведеним пословима Тим за кризне догађаје сарађује са администраторима школског сајта и Фејсбук и Инстаграм странице. За комуникацију са ученицима и родитељима користиће се одељењски Вибер канали који су се до сада показали као веома ефикасни у прослеђивању информација. Сваки одељењски старешина задужен је за комуницирање са својим ученицима и њиховим родитељима/старатељима, а у ситуацији кризног догађаја прослеђује само и искључиво информације које добије од Тима за кризне догађаје и запосленог којег је именовао директор школе. За припрему саопштења за ученике, родитеље и медије користиће се модели из приручника “Психолошке кризне интервенције у образовно-васпитним установама” Министарства просвете Републике Србије и Друштва психолога Србије ауторки проф. др Јелене Влајковић и мр Ане Влајковић.

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

- У циљу јачања компетенција установе за пружање психосоцијалне подршке, реализацију плана евакуације, генерално јачања ефикасности реаговања установе у различитим кризним ситуацијама, у школи се предвиђа стручно усавршавање запослених из следећих области:

-Обука у пружању прве помоћи-у сарадњи са службом опште медицине ДЗ “Краљево” и Црвеним крстом- Краљево и периодично практичне вежбе из пружања прве помоћи.

-Обука из противпожарне заштите и реаговања у ситуацијама пожара-у сарадњи са Ватрогасном јединицом - Краљево, периодично практичне вежбе.

-Обука у реализацији плана евакуације за запослене у сарадњи са сектором Цивилне заштите- Краљево

-Обуке у пружању психосоцијалне помоћи ученицима-у сарадњи са психологом и психијатром ДЗ „Краљево“, Центром за социјални рад општине Краљево, Друштвом психолога Србије, Министарством просвете Републике Србије, Школском управом – Краљево, Институтом за здравствену заштиту деце и омладине, образовним удружењима грађана који реализују акредитоване семинаре.

-Обука о реаговању у ситуацијама природних катастрофа као што су земљотреси, поплаве и др. -у сарадњи са ПУ Краљево,Цивилном заштитом“, и стручним удружењима и агенцијама.

-Обука о реаговању у ситуацијама нарушене безбедности ученика и запослених-у сарадњи са Полицијском станицом *** и Министарством унутрашњих послова Републике Србије.

Тим за кризне ситуације ће у сарадњи са Тимом за стручно усавршавање сваке школске године донети план стручног усавршавања који ће обухватити једну или више едукација из наведених области

ПРОГРАМ ПОДИЗАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ

Са циљем подизања безбедносне културе ученика и запослених школа ће предузимати следеће активности:

-Акционо истраживање на тему безбедносне културе ученика и запослених.

-Едукација ученика да препознају опасне и кризне ситуације-предавања, трибине, гостовања стручњака по позиву, радионице, ИКТ квизови, Е bookови и сл.

-Едукација ученика и запослених о начинима реаговања у кризним ситуацијама.

-Едукација ученика и запослених о начинима трагања за помоћи у току и након завршетка кризне ситуације.

-Едукација ученика и запослених на тему превенције и подизања безбедносне културе у школи, локалној заједници, регионалној и националној безбедности.

НАЧИН РЕАГОВАЊА - КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

Поступање установе у ситуацијама кризних догађаја, активности у установи ће се спроводити по следећим корацима:

Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа	Тим прикупља информације о догађају (опис догађаја, место и време када се десио догађај), ко је све погођен кризним догађајем и каква му је помоћ потребна, где се налази и у каквом је стању, као и о томе шта је већ урађено поводом тога у установи. У зависности од врсте/облика кризног догађаја, наредни корак подразумева хитно обавештавање полиције, хитне помоћи, ватрогасне службе, као и других евентуално потребних органа/служби. Неопходно је да запослени у установи поступају у складу са планом поступања у ситуацијама кризе и у зависности од врсте кризног догађаја, и у складу са планом евакуације. Тим за кризне догађаје благовремено информише Министарство просвете, односно надлежну школску управу о догађају, као и предузетим активностима.
Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите (социјална и здравствена заштита, полиција, јавно тужилаштво, јединица локалне самоуправе, мобилни тим).	На основу прикупљених података, уз обавезу хитног обавештавања спољашње мреже заштите, установа врши процену да ли може да поступа самостално или јој је потребна помоћ и подршка представника спољашње мреже заштите, са којом израђује јединствен план деловања, начин рада и извештавања. У зависности од облика/врсте и степена интензитета кризног догађаја установа процењује кога укључује од спољашње мреже заштите.
Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције	Уколико кризни догађај као последицу има најмање троје или више повређених или настрадалих лица, директор је у обавези да одмах по сазнању обавестити Министарство просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације, који је формиран у складу са Протоколом о поступању приликом суочавања друштва са кризним ситуацијама у оквиру Радне групе Владе Републике Србије ради пружања неопходне подршке. У ситуацијама када поступа мобилни тим, тим за кризне догађаје установе постаје саставни део мобилног тима. Тим за кризне догађаје установе пружа потребне информације мобилном тиму, учествује у заједничком планирању, организацији и реализацији психосоцијалне подршке. У сарадњи са мобилним тимом, тим установе врши праћење и

	идентификовање ученика и запослених којима је потребна помоћ, пружа прву психолошку помоћ као и друге видове подршке.
Благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају	Директор установе именује особе задужене за припрему званичних информација за родитеље, ученике, запослене и за медије. Обавештења имају сврху континуираног информисања запослених, родитеља и ученика и медија о најновијим, провереним и тачним информацијама до којих је установа дошла, ради планирања одговарајуће подршке и предузимања других потребних мера (сузбијање гласина и ширења панике); упознавање са могућим тешкоћама, ризицима, изазовима и начинима за њихово превазилажење; упознавање са начинима подршке. Саопштење за медије сачињава се у сарадњи са надлежним службама Министарства
Психосоцијална подршка ученицима и запосленима	Тим за кризне догађаје прати реаговања ученика, родитеља и запослених, идентификује коме је помоћ потребна и у складу са тим организује пружање психосоцијалне подршке. Приликом пружања психосоцијалне подршке као основна интервенција користи се психолошка прва помоћ. У зависности од врсте, интензитета и последица кризног догађаја, тим процењује потребу за укључивањем представника из система здравствене заштите у циљу пружања психосоцијалне подршке и/или укључивање интерсекторског мобилног тима за кризне ситуације.
Израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи	Тим за кризне догађаје у сарадњи са релевантним тимовима установе израђује план рада по измењеном, прилагођеном плану. Неопходно је да начин рада установе буде прилагођен последицама кризног догађаја, могућностима и потребама ученика и запослених у погледу реализације свих школских активности непосредно након кризног догађаја. План рада треба да садржи конкретне активности/мере које установа планира да предузме, носиоце (извршиоце) планираних активности, временску динамику, начин извршења, начини праћења и извештавања. Приликом прављења плана важно је узети у обзир врсту кризног догађаја, број погођених особа, процену даљих ризика, реакцију локалне заједнице и одговарајуће правне аспекте. Након кризног догађаја, неопходно је да установа предузима

	активности које ће водити стабилизацији стања у установи - постепени повратак установе на редован начин рада који је био успостављен пре кризног догађаја уз континуирано праћење понашања ученика и запослених у циљу процене ефеката подршке и предузимања даљих мера. Установа прати реализацију плана и у зависности од тока смиривања кризног догађаја, ревидира план, надопуњује га и коригује.
Организација евентуалних комеморативних активности	У случају кризних догађаја са смртним исходом, тим учествује у организацији и планирању адекватних комеморативних активности.
Праћење реализације плана и евалуација	Неопходно је праћење реализације плана рада (у оквиру плана рада тима за заштиту) у измењеним условима, евентуалне корекције и допуне плана у зависности од процене степена, броја и последица изазваних кризним догађајем и предузетим корацима.
Вођење документације и извештавање	Тим је дужан и да води документацију о спроведеним активностима у вези поступањем у кризној ситуацијом. Извештај о поступању установе доставља се надлежној школској управи у року од 15 дана од наступања периода стабилизације рада у установи.

ПРОГРАМ УКЉУЧИВАЊА И САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ

Са циљем јачања отпорности установе која се заснива на принципима континуитета, сарадње, доступности и ефикасности, школа ће укључивати породице ученика. Представник Савета родитеља је члан Тима за кризне интервенције и у ситуацијама кризног догађаја равноправно учествује у реализацији свих планираних активности, при том комуницирајући активно са осталим члановима Савета, заступајући њихове предлоге, потребе и интересе.

Породице ученика укључиваће се у све превентивне активности за јачање отпорности установе:

- Акциона истраживања као испитаници
- Учесници у округлим столовима и дебатама
- Публика и учесници на стручним предавањима и трибинама
- Учесници и реализатори радионица, акција, едукација, семинара
- Учесници на јавним и показним превентивним вежбама

ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Тим за кризне интервенције прати реализацију овог програма континуирано током сваке школске године, евалуира и извештава о реализованим активностима.

Извештај се подноси два пута током школске године, на полугодишту и крају школске године. Извештај се подноси на обрацу који је универзалан за све тимове у школи и саставни је део Годишњег извештаја о раду школе који се разматрају на Наставничком већу, Ученичком парламенту и Савету родитеља, а усваја га Школски одбор.

У ситуацијама кризног догађаја, Тим свакодневно прати реализоване активности, у складу са Правилником и овим Програмом, евалуира их и ревидира, те о томе редовно и свакодневно извештава Мобилни тим, Школску управу и Министарство просвете договореним начинима комуникације.